בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 54651-06-21 מדינת ישראל נ' אל קדאים(עציר) ואח' **07 פברואר 2022**

לפני כבוד השופטת מרב גרינברג

המבקשת **מדינת ישראל**

נגד

המשיבים

1. יוסף אל קדאים (עציר) ת"ז 206919763
2. ואליד אל קדאים (עציר) ת"ז 316019827
3. כארים בהלול (עציר) ת"ז 322263781
4. איאד מראחלה (עציר) ת"ז 322262007
5. אחמד דנון (עציר) ת"ז 401112214
6. כאמל דיף אללה (עציר) ת"ז 405363367
7. חאלד חסונה (עציר) ת"ז 023222011

<u>נוכחים:</u>
ב"כ המבקשת – עו"ד עצמון ועו"ד שטרית
ב"כ המשיב 3 – עו"ד זיאד אבו גאנם בשם עו"ד קטילאת
ב"כ המשיב 4 – עו"ד אבו טביק בשם עו"ד שוורצברג
ב"כ המשיב 7 – עו"ד אבו טביק
ב"כ נפגע העבירה - עו"ד נועה בן קימון (מטעם הסיוע המשפטי)
ב"כ נפגעי העבירה עו"ד חיים בלייכר (מטעם המשפחה)
בנו של המנוח ואחיו של המנוח

<u>פרוטוקול בעניין משיבים 3, 4 ו- 7</u>

<u>החלטה</u>

<u>פתח דבר</u>

1. ביום 11.5.21, בשעות הערב, בתום יום עבודתו, נסע מר יגאל יהושע ז"ל (להלן: "המנוח"), כמדי יום, אל ביתו בשכונת גני אביב שבסמוך לעיר לוד. הימים לא היו ימים של שקט, על רקע מבצע "שומר חומות", התרחשו בעיר לוד אירועי אלימות רבים בין ערבים, יהודים וכוחות הביטחון על רקע לאומני וגזעני, שכללו התפרעויות, הצתת כלי רכב, השלכת בקבוקי תבערה, יידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון ומכוניות נוסעות. במהלך הנסיעה נפגע בראשו מאבנים שהושלכו על רכבו, הוא הצליח להגיע בכוחות אחרונים עד לחניון ביתו,

2. שם איבד את הכרתו והתמוטט, ביום 17.5.21, ששה ימים לאחר מכן, נקבע מותו. חקירת נסיבות מותו הוטלה על השב"כ וימ"ר מחוז מרכז והציבה לפניהם אתגר מורכב, המנוח כידוע נמצא מחוסר הכרה ליד חניון ביתו אך לא היה בידיהם כל מידע על זהות הפוגעים ומיקום האירוע.

3. במסגרת החקירה בוצעו פעולות חקירה רבות שמטרתן לשחזר את מסלול נסיעתו של המנוח ולאתר את המקום המדויק שבו נפגע מאבנים שהושלכו על רכבו. המשטרה תפסה סרטוני מצלמות אבטחה ממקומות שונים בציר נסיעת המנוח ונעזרה בנתוני מערכת פוינטר, שהותקנה ברכבו של המנוח, דרכה, הופקו נתונים מדויקים על מסלול נסיעת הרכב, נקודות שבהם האט או עצר ומהירות הנסיעה. הראיות שנאספו סייעו לחוקרים להתחקות אחרי תוואי נסיעתו האחרונה של המנוח ולאתר את מקום הפגיעה בו, בסמוך לאולם האירועים שבו עבדו המשיבים. מספר ימים לאחר מכן, החל מיום 23.5.21, נעצרו המשיבים בחשד למעורבות בגרימת מותו של המנוח. המשיבים הודו במיוחס להם והפלילו את חבריהם.

4. כתב האישום כנגד המשיבים, שבעה במספר, הוגש ביום 24.6.21 ומייחס להם עבירות של **רצח בנסיבות מחמירות של מעשה טרור בצוותא**- עבירה לפי סעיף 301א(א)(10) וסעיף 29 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); **מעשה טרור של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה בצוותא**- עבירה לפי סעיף 332א(ב) וסעיף 29(א) לחוק **ועבירה של חבלה במזיד ברכב ממניע גזעני** – לפי סעיף 413ה בצירוף סעיף 29(א) וסעיף 144ו לחוק. עוד יוחסה למשיבים 1-5 ומשיב 7 (ביחד עם נאשם 8 בתיק)- **עבירה של שיבוש מהלכי משפט** לפי סעיף 244 וסעיף 29(א) לחוק. למשיבים 5,6 , תושבי האזור יוחסה גם **עבירה של שהייה בלתי חוקית בארץ**. במסגרת **האישום השני**, יוחסה למשיב 1 בלבד, השתתפות במעשה נוסף של יידוי אבנים לפי סעיף- עבירה לפי סעיף 332א(ב) וחבלה במזיד ברכב לפי סעיף 413ה בצירוף סעיף 29(א) וסעיף 144ו לחוק, **אישום השלישי** מיוחסות למשיב 2 שתי עבירות דומות בגין מעורבותו באירוע אחר של יידוי אבנים.

<u>תמצית כתב האישום</u>

5. ביום 10.5.21, בעיצומן של הפרות סדר רחבות שאירעו בכל רחבי הארץ, על רקע מבצע "שומר חומות", התרחשו בעיר לוד אירועי אלימות רבים בין ערבים, יהודים וכוחות הביטחון על רקע לאומני וגזעי, שכללו התפרעויות, הצתת כלי רכב, השלכת בקבוקי תבערה, יידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון ומכוניות נוסעות, הבערת צמיגים וחסימת

כבישים. בהמשך לכך, נורה מוסא חסונה ז"ל (קרוב משפחתו של משיב 7) וביום 11.5.21 בשעות אחה"צ התקיימה בעיר הלווייתו בנוכחות משתתפים רבים. משיבים 1-6 ומוחמד חסונה (להלן: "מוחמד") עבדו באותה עת באולם אירועים "רויאל פאלאס" (להלן: "אולמי חסונה" או "אולם האירועים") ו/או בעסק לשטיפת מכוניות הסמוך לו ברחוב המסגר 6 בעיר לוד. משיבים 5 ו-6, תושבי האזור, שהו בארץ שלא כדין.

6. לפי האמור בכתב האישום, בשעות ערב, בהמשך להלוויית מוסא חסונה והמתיחות הרבה ששררה בעיר, הבעירו מספר צעירים ערבים, שזהותם אינה ידועה למבקשת, אש בצדי רחוב המסגר, סמוך לאולם האירועים, כדי לגרום לכלי הרכב הנוסעים בכביש להאט. משהגיעו כלי הרכב לאזור האש, ביצעו הצעירים פעולות לזיהוי יושביהם, כשזיהו שמדובר ברכב שבו נוסעים יהודים הודיעו על כך למשיבים ולאחרים, שעמדו בסמוך, על מנת שיידו לעבר רכבם אבנים. בסמוך לשעה 22:15 הגיעו לאזור, מספר אופנועים וכלי רכב שבהם נסעו יהודים, קראו לעבר הנוכחים במקום קריאות גנאי והשליכו לעברם ולעבר כלי רכב שחנו בסמוך, חפצים שונים ואבנים. בתגובה השליכו לעברם המשיבים ואחרים חפצים שונים ובין היתר, אבנים, כסאות ובקבוקים. בשלב זה, עזבו המתפרעים היהודים את האזור.

7. על רקע המתואר לעיל, חברו המשיבים ומוחמד יחדיו במטרה ליידות אבנים לעבר כלי רכב יהודים במטרה לפגוע ברכב על יושביו, ומתוך אדישות לאפשרות גרימת מותם וזאת על רקע מניע לאומני-אידיאולוגי ובמטרה לעורר פחד ובהלה בציבור. בהמשך, הצטיידו המשיבים ומוחמד באבנים, התמקמו במקומות שונים בזירת האירוע והחלו להשליך אבנים לעבר כלי רכב, שזוהו ככלי רכב שנוסעים בהם נוסעים יהודים.

8. בסמוך, לשעה 22:30, נהג יגאל יהושע ז"ל במקום, בדרכו לביתו שברחוב תלמים 7 בשכונת גני אביב הסמוכה לעיר לוד ברכב מסוג פולקסוואגן קאדי (להלן: "הרכב"), עם התקרבותו לאזור האש, זיהו המשיבים שמדובר בנהג יהודי. מיד עם זיהויו, החלו המשיבים ליידות לעבר רכבו בעוצמה ומטווח קצר, מספר אבנים במטרה לפגוע ברכב על יושביו. מספר אבנים שאינו ידוע למבקשת פגע ברכב, אבן אחת או יותר ניפצה את השמשה האחורית השמאלית של הרכב ואבן נוספת פגעה בשמשת הרכב השמאלית קדמית, ניפצה אותה, חדרה לרכב ופגעה בעוצמה רבה בראשו של המנוח. בעקבות הפגיעה, האט המנוח את נסיעתו תוך שהוא סוטה לצדו השמאלי של הכביש וממשיך בנסיעה איטית לצדו האחר, שם עצר למשך מספר דקות. מיד עם עצירתו, התקרבו לעברו שני אנשים שזהותם אינו

ידועה למשיבה ומשיב 3, כשהבחין שהוא נפצע, הסתיר את פניו באמצעות חולצתו וסימן לאחרים באמצעות הנחת אצבע על פיו, סימן של שקט. כעבור דקות ספורות, השתלב המנוח בנתיב הנסיעה ובשארית כוחותיו, הגיע בנסיעה איטית עד לחניית ביתו, שם איבד את הכרתו וזו לא שבה אליו עד ליום מותו, 17.5.21. המנוח פונה לבית חולים, כתוצאה מפגיעת האבן, נגרם למנוח נזק מוחי חמור, שכלל דימום במח ושבר בגולגולת, וכעבור 6 ימי אשפוז, נקבע מותו.

9. לאחר שהמשיבים נוכחו לדעת כי פגעו במנוח, שוחחו ביניהם משיבים 1,2,4,7 ומוחמד, שהוא בעלי האולם, בנוכחות משיב 3, בדבר הצורך להעלמת מצלמות האולם שתיעדו את האירוע. בעקבות כך, פנה מוחמד למשרדו שבאולם האירועים וניתק את מצלמות האבטחה שבמקום ומסר את מכשיר ה-DVR למשיב 5. המשיבים המשיכו ליידות אבנים לעבר כלי רכב שבהם נסעו יהודים.

10. **במסגרת האישום השני** המיוחס <u>למשיב 1</u> מואשם ביידוי אבנים נוסף ביחד עם אחרים, בהמשך הערב בשעה 22:35 לעבר רכבו של אולג איבחיב (להלן: "אולג"), וגרימת נזק לרכב. **האישום השלישי**, <u>מיוחס למשיב 2</u>, ולפיו מואשם בכך שיומיים לאחר מכן, ביום 13.5.21, באותו מקום יידה אבנים עם אחרים לעבר רכבו של מר אנטולי בר. כתוצאה מהמעשים נופצו שתי שמשות הרכב ושברי זכוכית רבים פגעו בנוסעיו.

11. בד בבד הגישה המבקשת בקשה להורות על מעצר המשיבים עד תום ההליכים מכח סעיף 21(א)(1)(ג)(1) וסעיף 21 (א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים, וזאת נוכח מסוכנותם הגבוהה וביצוע מעשי אלימות קשים על רקע לאומני-אידאולוגי ממניעים של גזענות וגילויי עוינות ושנאה כלפי ציבור בשל השתייכותו הדתית. עוד נטען לחשש לשיבוש הליכי משפט מצד המשיבים (למעט משיב 6) נוכח מעורבותם בהעלמת המצלמות שתיעדו את אירועי כתב האישום.

12. המבקשת מבססת את ראיותיה בעיקר על הודאות המשיבים, לרבות מודעותם לכך שהמנוח נפצע והפללת חבריהם בחלקם ביידוי האבנים לעבר רכבו של המנוח, חלק מהם (משיבים 2,4,5,6) אף ביצעו שיחזור מלא של האירוע. מסקנת המבקשת, כי אירוע יידוי האבנים הקטלני על רכב המנוח אירע בסמוך לאולם האירועים ולא בזירה אחרת מבוססת גם על ראיות אובייקטיביות וביניהן, סרטוני מצלמת האבטחה של אולם האירועים, נתונים מערכת פוינטר, סרטון ממצלמת הדרך ברכבו של אולג, הגיע זמן קצר אחרי המנוח לזירה וסרטוני מצלמות נוספות בציר נסיעת המנוח. המניע הלאומני, נלמד מאמירות המשיבים בחקירות שונות ומתוצרי מדיה דיגיטלית שנפרקו ממכשירי הטלפון שהיו ברשותם. עוד

מפנה לאמירות שונות של המשיבים המעידות על מודעותם לאפשרות התוצאה הקטלנית ולהתנהלותם במהלך המעשים ולאחריהם המלמדת על הלך רוח של שוויון נפש להתממשות אפשרות זאת ובין היתר, ניסיונם להעלים את סרטוני מצלמות אולם האירועים.

13. ב"כ המשיבים חלקו כולם על קיומן של ראיות לכאורה או על עוצמתן. הצדדים שטחו טיעוניהם בכתב ובע"פ, וביום 10.1.22, לאחר שהושלמו רובם של ההליכים לקבלת חומרי חקירה (אף הם נוהלו לפניי), התקיים דיון ראיות ממושך. במהלך הדיון ובהמשך להערותיי, נתנו משיבים 1,2,5 ו-6 את הסכמתם לקיומן של ראיות לכאורה והוריתי על מעצרם עד תום ההליכים. **הדיון התמקד בעניינם של משיבים 3,4 ו-7.** ב"כ המשיבים אישרו את נוכחות המשיבים במקום הסמוך לעבודתם אך שללו את מעורבותם ביידוי אבנים כלפי רכב המנוח והפגיעה בו שגרמה למותו.

14. ב"כ משיב 3, עו"ד קטילאת, אישר את מעורבות המשיב 3 ביידוי אבנים לעבר כלי רכב בזירת האירוע אך לא לעבר רכב המנוח. ב"כ המשיב 3 סבור שיש לנהוג בזהירות, גם בשלב זה, ביחס לפוטנציאל קבילות המשיבים. לדבריו, המשיב וחבריו מסרו הודאותיהם במסגרת חקירות שב"כ, בתנאי לחץ, בעת שהיו מנועים מלהתייעץ עם עו"ד, כשגרסת הודאותיהם אינה מתיישבת עם הממצאים האובייקטיבים בתיק ועם כך שהמשיב שוחח בזמן האירוע בטלפון. עוד לדבריו, קיימת אפשרות סבירה שהמנוח נפצע במוקדי התפרעות נוספים במהלך נסיעתו. במישור המשפטי, אינו סבור שניתן לייחס למשיב את רצח המנוח מכח דיני השותפות. על יסוד כל אלו, מבקש לקבוע, בעניינו של מרשו, קיומה של חולשה ראייתית משמעותית ולהורות על שחרורו.

ב"כ משיב 4, עו"ד חיים שוורצברג, התמקד בעיקר בטענה, כי על המשיב וחבריו הופעלו אמצעי חקירה פסולים שהובילו להודאת שווא וכי לאחר שניתן להם להתייעץ עם ב"כ, שינו את גרסתם. עוד סבור שלא ניתן לייחס למרשו את עבירת הרצח מכח דיני השותפות וכי לא מדובר במעשים שנעשו ממניע אידאולוגי.

ב"כ משיב 7, עו"ד שוקרי אבו-טביק, הצטרף לדברים, שלל מעורבות משיב 7 ביידוי אבנים וטען, כי זה נאלץ לנסוע לביתו לטיפול ברכבו שנפגע מאלימות הפורעים היהודים ושב רק במהלך האירועים. עוד מתח ביקורת על כך שחקירת אלימות הפורעים היהודים לא מוצתה.

<u>דיון והכרעה</u>

15. **לאחר שבחנתי את כלל טיעוני הצדדים, עיינתי בראיות וצפיתי בסרטונים, שוכנעתי כי קיימות ראיות למכביר, להוכחת אשמתם של המשיבים בעבירות המיוחסות להם. המשיבים כולם הודו בחקירותיהם, שנטלו חלק בידוי האבנים לעבר רכב המנוח, מעשיהם בוצעו על רקע לאומני, המשיבים היו מודעים למוצאו היהודי ולכך שנפצע כתוצאה ממעשיהם, לאחר פציעתו, לא עשו דבר כדי לסייע לו. באשר לאופן גביית ההודאות לא מצאתי, בשלב זה של ההליך, תימוכין בחומר הראיות לטענות ההגנה והדברים יתבררו לעומקם במסגרת התיק העיקרי; גרסאותיהם של המשיבים מתיישבות זו עם זו ונתמכות בראיות אובייקטיביות רבות, שיש בכוחן כדי לחזק את המסקנה הלכאורית, לפיה מותו של המנוח נגרם מפציעה בראשו כתוצאה מיידוי אבנים על רכבו בסמוך לאולם האירועים וכי לא נתקל במוקד נוסף של השלכת אבנים בדרכו לביתו. במישור המשפטי, למשיבים מיוחסת מעורבות בגרימת מותו של המנוח מכח דיני השותפות, כל המשיבים נטלו חלק אקטיבי בביצוע מעשה הרצח, כשהמידה המדויקת של מעורבותם תבחן בתיק העיקרי; נסיבות המעשים, מודעותם לפציעת המנוח והפקרתו מלמדים, לכאורה, כי פעלו ביסוד נפשי של אדישות וגילו יחס של שוויון נפש כלפי אפשרות מותו.**

16. לב ליבן של הראיות הקושרות את כלל המשיבים ליידוי האבנים לעבר רכב המנוח ולגרימת מותו הן הודאותיהם והפללתם את חבריהם. בתיק לא נמצאו ראיות פורנזיות שקשרו מי מהם (דגימת דנ"א של המנוח נמצאה על אבן ברכבו). טענתם המרכזית של ב"כ המשיבים היא כנגד אופן גביית ההודאות, תוך הפעלת לחץ ואמצעי חקירה פסולים, שלשיטתם, מערער, כבר בשלב זה את הסיכוי לצלוח את מבחני המשקל והקבילות בתיק העיקרי. ב"כ המשיבים לא הפנו לחקירות או אמירות ספציפיות של המשיבים, טיעוניהם היו כלליים וגורפים. עוד סבורים שגרסת ההודאות אינה מתיישבת עם הראיות האובייקטיביות שנאספו בתיק.

17. כידוע, בשלב ההחלטה על מעצר עד תום ההליכים, אין בית המשפט נדרש להכריע בשאלת מהימנותם של עדים ובמשקלן של עדויות, אלא אם קיימות סתירות גלויות ומהותיות בחומר החקירה, אשר עשויות להעיד על חולשה בתשתית הראייתית (ראו, למשל: <u>בש"פ 2447/20</u> **<u>אבו סלב נ' מדינת ישראל</u>**, (23.4.2020)). בית המשפט אינו נדרש לשאלות העוסקות במשקלן של ראיות, אלא במקרים נדירים בהם "**חוסר המהימנות זועק מן הראיה ונוטל ממנה לחלוטין את כוחה בתור שכזאת**" (<u>בש"פ 825/98 **מדינת ישראל נ'**</u>

דחלה, פ"ד נב(1) 625, 629 (1998)), או כאשר מדובר בקשיים ראייתיים מהותיים המצביעים על כרסום ממשי בראיות (בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון**, (31.10.2007)) ודינן להתברר לעומקן במסגרת ההליך העיקרי. קיומן של ראיות לכאורה לצרכי מעצר עד תום ההליכים נקבע לפי המבחן של "אם נאמין": "**אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה שהעורר ביצע את המעשה המיוחס לו?**" (בש"פ 215/19 **סלאימה נ' מדינת ישראל** (22.01.2019)).

לצד זאת, בית המשפט אינו רשאי להסתמך על ראיות בלתי קבילות בשלב המעצר, דוגמת הודאה שהושגה בדרך פסולה. על רקע זה כבר נפסק כי בית המשפט נדרש לבחון טענות הנוגעות לנסיבות השגתן של ראיות העומדות לחובת הנאשם ולפגמים שנפלו בהקשר זה כבר בשלב המעצר. אף נקבע כי פגמים חמורים ומהותיים בהליך החקירה עלולים לשמוט את הקרקע תחת המשך מעצרו של הנאשם (בש"פ 9220/12 **פרץ נ' מדינת ישראל**, (26.12.2012)) וכי פגמים שחומרתם פחותה עשויים להוביל למסקנה בדבר חולשה מסוימת בתשתית הראייתית הלכאורית (בש"פ 5612/18 **גבאי נ' מדינת ישראל**, (23.8.2018)). ואולם, יש לבחון את הדברים בכל מקרה לגופו, בשים לב לטיבו ולעצמתו של הפגם הנטען וליתר נסיבות העניין.

18. **בחנתי טענות המשיבים ביחס להודאותיהם, לצורך כך עיינתי בחקירות המשיבים כולם, בתמצית חקירות שב"כ (זכ"ד) ובשחזורים שנערכו ע"י המשיבים 2,4,5,6, ולא מצאתי להן ביסוס ותמיכה, המשיבים מוסרים גרסאות דומות בחקירותיהם שנגבו במקביל ע"י חוקרי שב"כ ובמשטרה, הודאותיהם מפורטות, מסודרות ומתיישבות זו עם זו ועם גרסאותיהם המפלילות של המשיבים האחרים. משיב 3 שלל בחקירתו האחרונה הפעלת לחץ ע"י חוקריו, משיב 4 לא שינה את ליבת גרסתו גם לאחר שנועץ עם בא כוחו ומשיב 7, שאמנם חזר מהודאתו בחקירתו האחרונה, שב וקשר את עצמו בסופה, למעשים המיוחסים לו.**

19. טרם נצלול לעומק הודעות משיבים 3,4 ו-7, נעמוד בקווים כלליים על השתלשלות הדברים בליל האירוע ועל תמצית הודאות המשיבים האחרים ביחס למעשיהם ולמעשי חבריהם. המשיבים נעצרו ביום 23.5.21 ובימים הסמוכים ונחקרו בחקירת שב"כ ומשטרה משולבת בחשד לביצוע פעולות איבה נגד המדינה, בימים הראשונים היו מנועים ממפגש עם עורכי דינם בהתאם להוראת סעיף 35 לחוק המעצרים. זירת האירוע ממוקמת בסמוך לאולם האירועים חסונה, ומכון השטיפה לצדו, שבבעלות מוחמד, ואביו, סלים חסונה. המשיבים

1-6 ומוחמד עבדו באותה עת באולם האירועים ובמכון השטיפה, והמשיב 7 נכח גם הוא במקום.

20. זמן קצר לפני תחילת האירוע, בסמוך לשעה 22:15[1] הגיעו למקום מספר יהודים, חלקם בכלי רכב וחלקם רכובים על אופנועים (להלן: "הפורעים היהודים"), לדברי המשיבים, שאינם במחלוקת, השליכו לעברם אבנים ובקבוקים וגרמו נזק לרכוש ולכלי רכב. בתגובה, המשיבים ואחרים השליכו לכיוונם חפצים, פחים וכיסאות פלסטיק והפורעים עזבו את המקום.[2] עוד לדבריהם, סלים חסונה, אביו של מוחמד, התקשר למשטרה עם הגעת הפורעים היהודים למקום אך נענה שאין כוחות לסייע להם.[3] המשיבים וחבריהם יצאו לרחבת האולם ולמגרש שטיפת המכוניות והבחינו בנזק שנגרם למכוניות, משיב 7, שרכבו נפגע, נסע לביתו ושב כעבור זמן קצר.[4] דקות ספורות לאחר עזיבת הפורעים היהודים את המקום ובזיקה למעשיהם, החלו המשיבים השונים ביידוי אבנים לעבר מכוניות חולפות.[5] מוחמד, הוא היחיד שלא הואשם ביידוי אבנים כלפי רכב המנוח אך מאשר שהשליך כיסאות לכיוון הפורעים היהודים.[6] עוד לפני כן הקימו אחרים נקודת חסימה, מחסום אש ברחוב המסגר, כעשרה מטרים מאולם האירועים,[7] כשמשיב 4 עומד בסמוך ומסמן לאחרים מי מבין נהגי הרכב שעברו במקום יהודי ומי ערבי.[8]

21. **<u>משיב 1</u>** הודה בחקירותיו במיוחס לו באישומים הראשון והשני וכן שהשתתף באירועי הפרות סדר נוספים.[9] המשיב מאשר שהיה מודע לכך שהמנוח נפצע, "**כל מי שהיה שם דיבר על זה**"[10] ושאף אחד לא ניגש אליו. לדבריו, היהודים תקפו אותם והם תקפו בתגובה ולכן לא הלכו לבדוק מה שלומו של המנוח[11] ועוד אמר "**אף אחד לא מבסוט שמישהו נפגע. זה היה גם בן אדם מבוגר. זה לא נעים, לא הייתי שמח. הסיפוק שלי היה כי זרקתי**

---

[1] סרטון מספר 3, מזכר מסומן 188 ודו"ח צפייה מסומן 178

[2] סרטון מספר 3 מונה 16:21 ואילך

[3] משיב 1, הודעה מיום 27.5.21, זכ"ד משיב 2 מיום 30.5.21, מסומן 772, הודעת סלים מיום 17.6.21 שהתקשר פעמיים למוקד 100 כשהפורעים היהודים היו במקום, ביקש פעמיים שתגיע ניידת "אבל לא הייתה שום ניידת" (עמ' 4)) דיסק 675 שיחת סלים למוקד 100 בשעה 22:35 (המאוחרת לזמן האירוע)

[4] משיב 7, הודעתו מיום 9.6.21, עמ' 3

[5] זכ"ד מיום 24.5.21 מסומן 813, ס' 21(4)

[6] זכ"ד מיום 24.5.21 מסומן 825, סע' 18

[7] מצמיגים בוערים וחתיכות פח משיב 6 זכ"ד מיום 9.6.21 מסומן 796; משיב 8, הודעתו מיום 26.5.21 עמ' 3;

[8] משיב 3, חקירתו מיום 14.6.21, עמ' 6

[9] זכ"ד מסומן 757 מיום 2.6.21, בכך ששרף עם אחרים עמוד תאורה שעליו מותקנות מצלמות ויידה אבנים לעבר שוטרים, רכב נוסף שנהג בו אדם יהודי ולעבר אדם יהודי נוסף באזור בית הקברות, שם, סעיף 14

[10] הודעתו מיום 3.6.21, עמ' 4

[11] שם, עמ' 6, עמ' 9

בחזרה על היהודים".[12] המשיב מאשר שכל המשיבים קשרו קשר לפגוע במנוח אבל הם לא תכננו לרצוח אותו. "זה פשוט קרה"[13] ועוד הוסיף, שכולם הבינו שאם זורקים אבנים ביחד על אותו רכב, אז מישהו יכול למות.[14] המשיב חזר מהודאתו בחקירתו האחרונה, לאחר שהותר לו להתייעץ עם בא כוחו. המשיבים האחרים (למעט משיב 6) קושרים אותו לביצוע המעשים, משיב 3 אף מספר, שלאחר שיידה אבנים לעבר רכב המנוח והבחין בו עוצר בצד, אמר לו זה בסיפוק: "**מסכן הבן אדם זרקתי עליו אבן גדולה**".[15]

<u>משיב 2</u> , אחיו, הודה אף הוא שהשליך אבנים, ביחד עם משיב 3, לעבר רכב המנוח, ולמחרת היום השתתף באירוע דומה,[16] בהודעתו מיום 2.6.21 הסביר את הרקע למעשים: "**זאת הייתה שעת עצבים שהיהודים זרקו עלינו והמשטרה לא יכלה לעזור ואז אנחנו יצאנו לכביש וזרקנו אבנים על אנשים, לא חשבנו על מה שאנחנו עושים עד שנרגענו, קלטנו שמה שעשינו זאת טעות והתקפלנו הביתה**" (עמ' 14). משיב 2 מופלל אף הוא ע"י חבריו, גם על כך שהשתתף באירועי התפרעות ויידוי אבנים נוספים[17]. <u>משיבים 5 ו-6,</u> תושבי אזור שוהים בלתי חוקיים, הודו בכך שיידו אבנים, לעבר חלקו האחורי של רכב המנוח, [18] משיב 6 מודה שיידה את האבן (עגולה כביצה) שניפצה את החלון האחורי של רכב המנוח.[19] עוד אפנה לדוחות צפייה בתיעוד המשיבים בזירת האירוע.[20]

<u>וביתר פירוט באשר למשיבים שבמושא דיוננו</u>

22. **משיב 3** נחקר לראשונה בחקירת שב"כ ביום 24.5.21 ובהמשך נחקר מספר פעמים נוספות (זכ"ד חקירות שב"כ מיום 25.5.21,3.6.21 וחקירות משטרה: 25.5.21;4.6.21, וביום 14.6.21, לאחר שהוסרה מניעת המפגש ונועץ עם בא כוחו). חקירותיו מפורטות, המשיב משתף פעולה עם חוקריו ומוסר מספר רב של פרטים על שארע בזמן האירועים. בהודעתו מיום 4.6.21 מאשר שיידה אבנים לעבר כלי רכב כ-15-20 דקות לאחר שהפורעים היהודים עזבו את המקום

---

[12] שם, עמ' 7

[13] שם, עמ' 10

[14] שם

[15] הודעתו מיום 4.6.21, עמ' 5; משיב 3, זכ"ד מיום 6.6.21 מסומן 785, סע' 66(1), 71(5)

[16] אישום שלישי, הודעתו מיום 31.5.21, עמ' 6, עמ' 9

[17] משיב 1, זכ"ד 757, משיב 3, הודעתו מיום 4.6.21, משיב 4, זכ"ד 785 המשיב 2 יידה לעבר רכב המנוח שני אבנים בגודל של כ-15 ס"מ כל אחת, משיב 5 זכ"ד 804, סע' 36(5), זכ"ד 802, סעיף 15, משיב 7 הודעה מיום 8.6.21, מוחמד מאשר שמשיב 2 יידה אבנים רבות באותו ערב

[18] זכ"ד מיום 27.5.21 מסומן 804, סע' 36, הודעתו מיום 28.5.21, עמ' 4-5

[19] הודעתו מיום 10.6.21

[20] מסומנים 199;194;192;191;190, שחזורים שבוצעו ע"י משיב 2, דיסק 444, משיב 4, דיסק 451, משיב 5, דיסק 447, ומשיב 6, דיסק 459

(עמ' 4), פירט את סוגי כלי הרכב שלעברם השליך את האבנים, וביניהם פולקסווגן מסחרי לבן עם סולמות בגג הוא רכב המנוח (שם), את האבן שיידה לעבר רכב המנוח תיאר כבגודל של עכבר מחשב או מעט קטנה יותר.[21] המשיב מספר שמשיב 7, שהפורעים היהודים פגעו ברכבו אמר "**שהוא רוצה להרוס את הרכבים שעוברים ולזרוק עליהם אבנים וככה זה התחיל**" (שם וכן ש' 140), ובעקבותיו, יידה אבנים על רכב המנוח יחד עם משיבים 1,2 ו-4 . עוד מאשר, כי לאחר הפגיעה ברכב, הרכב האט את נסיעתו ועצר בסמוך לאולם, כשהמנוח המשיך בנסיעתו אמר לו משיב 1, יוסף קדאים: "**מסכן הבן אדם זרקתי עליו אבן גדולה. ראיתי שיוסף מבסוט**" (שם, עמ' 5). המשיב מאשר שהשמשה השמאלית האחורית של רכב המנוח נפגעה מאבן והרכב עצר בסבירות גבוהה לאחר שנפגע מאבנים[22] ומודע לכך שהשלכת אבנים לעבר רכב נוסע עלולה לגרום לפציעה או מוות.[23] עוד מאשר בחקירותיו, כי היה מודע לכך שהשלכת האבנים הייתה לעבר אנשים חפים מפשע רק בשל היותם יהודים,[24] ומסביר " **איאד מרחאלה** (משיב 4) **הוא עמד ליד השריפה והוא היה אומר לנו אם זה ערבי או יהודי , הוא היה צועק לנו. אאיד ועוד נוספים שאני לא מכיר אמרו לנהגים הערבים להדליק 4 וינקרים וככה ידעו שהם ערבים ואז לא זרקנו עליהם אבנים**"[25] ועוד מוסיף, שמחסום האש נועד להאט את נסיעת הרכבים "**כדי שיהיה אפשר לזרוק עליהם אבנים**" (שם, עמ' 7). המשיב מאשר שהיה שותף להעלמת DVR מצלמות האולם (שם, עמ' 6) ומביע חרטה על מעשיו,[26] מדגיש כי השתתף ביידוי אבנים בעקבות קריאתו של משיב 7. במכשיר הטלפון של המשיב נמצאו מסרונים המחזקים את המניע למעשיו.[27] בחקירתו מיום 14.6.21, לאחר שנועץ עם ב"כ, חזר בו מהודאתו וטען כי בזמן יידוי האבנים, שהה באזור החנייה ושוחח בטלפון אך שלל לחץ מצד חוקרי המשטרה.[28]

23. **המשיב הופלל ע"י חבריו,** שהצביעו עליו כשותף ליידוי אבנים לעבר רכב המנוח. **<u>משיב 1</u>** אישר שהמשיב ביחד עם משיבים 2,5-8 יידו אבנים לעבר כלי רכב ובהם רכב המנוח[29] ולאחר פגיעה במנוח היה המשיב 3 שותף להחלטתם להעלים את סרטוני המצלמות[30];

---

[21] זכ"ד מיום 3.6.21, מסומן 811, סעיף 23(14) וחושב שפגעה בגוף הרכב ולא בשמשה (זכ"ד מיום 3.6.21 סעיף 23(15)

[22] זכ"ד מיום 24.5.21 מסומן 813, סעיפים 15-12 וזכ"ד 812

[23] זכ"ד 3.6.21, מסומן 811, סעיף 23(25)

[24] חקירתו מיום 14.6.21, עמ' 6

[25] שם, עמ' 5 וכן זכ"ד מיום 24.5.21 מסומן 813, סעיפים 21(4) וזכ"ד 3.6.21 מסומן 811 סעיף 22

[26] הודעתו מיום 4.6.21, עמ' 18

[27] שם, עמ' 10-9

[28] שם, עמ' 4

[29] הודעתו מיום 27.5.21, עמ' 4; הודעתו מיום 3.6.21, עמ' 4; זכ"ד מיום 24.5.21 מסומן 767, סעיף 21; זכ"ד מיום 25.5.21 מסומן 762, סעיפים 11-10; זכ"ד מיום 26.5.21 מסומן 758 סעיפים 9-7, 13-12; זכ"ד מיום 3.6.21 מסומן 753 סעיף, 24(26)

[30] הודעה מיום 3.6.21, עמ' 5

משיב 2 סיפר בחקירותיו שהמשיב 3 השליך אבן על רכב המנוח, יחד אתו, שניהם פגעו בגוף הרכב והבחינו שהשמשה האחורית מנופצת, גודל האבן כ-10 ס"מ וגובהה כגליל נייר טואלט, האבנים פגעו בצדו השמאלי של הרכב, כשייתכן שהוא או המשיב 3 פגעו בנהג[31]; **משיב 5**[32] מאשר, שמשיב 3 יידה אבנים על רכב המנוח ושביחד עם משיב 1 רדפו אחרי רכב המנוח לאורך מספר מטרים תוך כדי שהם ממשיכים להשליך לעברו אבנים[33]; **משיב 7** מספר, שמשיב 3 יידה אבנים על רכב המנוח ממרחק 5-7 מטרים לאחר שאחרים כבר ניפצו חלק משמשותיו.[34]

24. עוד נצפה המשיב 3 בסרטון מצלמות אולם האירועים בסמוך הפגיעה, התנהלותו לאחר הפגיעה מלמדת על כך שהיה שותף לה ומודע לתוצאותיה. בסרטון,[35] ניתן לזהותו לבוש חולצה אפורה ומכנס שחור, כובע על ראשו. המשיב נראה מגיע לאזור שטיפת המכוניות וממש בסמוך למועד הפגיעה ברכב המנוח (22:32:20) נראה עובר למדרכה הצמודה לאולם באזור שממנו התבצעה הפגיעה ברכב (הפינה החיצונית של רחבת האולם). כעולה מדו"ח הצפייה, בשלב שבו עבר במקום רכב המנוח, נראה מתכופף מעט ומסית ראשו לעבר הרכב. צפיתי בסרטון (סרטון 8, מצלמה 3) והתקשיתי להבחין בכך, עם זאת ממש בתכוף לפגיעה נראה בבירור הולך בסמוך לרחבת אולם, בעוד רכב המנוח נוסע באיטיות ועוצר ממש לצדו. בשלב זה נראה שניגשים לרכב שני אנשים שזהותם אינה ידועה והמשיב שהולך לצדם, מכסה את פניו באמצעות חולצתו ומסמן לעבר השניים, כשידו על פיו, סימן של "שקט", המשיב מנסה להסתיר את פניו מהמצלמה ומוודא שהשניים שביקשו ככל הנראה לגשת לרכב המנוח אינם מתערבים. למשיב לא היה הסבר מניח את הדעת למעשיו, בהודעתו (מיום 14.6.21, עמ' 5-4) לאחר שהוצג לו הסרטון טען שאינו זוכר מדוע כיסה את פניו והכחיש שסימן תנועת שקט לאחרים. תיעודו בזמן הפגיעה ברכב ומיד לאחריה אף שולל, לפחות בשלב זה, את טענת ההגנה, כי בזמן זה שוחח בטלפון. בהודעתו מיום 14.6.21, אישר שלא שוחח בטלפון בזמן שרכב המנוח עבר במקום אלא לפני ואחרי[36].

25. **משיב 3- סיכום ביניים**, הראיות כנגד משיב 3 מצביעות לכאורה על מעורבותו ביידוי האבנים לעבר כלי רכב בזירת האירוע ולעבר רכב המנוח בפרט. המשיב קשר את עצמו ואת

---

[31] זכ"ד מיום 31.5.21 מסומן 778, סעיפים 26-25, 42-40, 46 (18), 46 (32-30); זכ"ד מסומן 777 סעיפים 43, 50(21); הודעתו מיום 31.5.21, עמ' 8-6, לשאלה האם משיב 3 פגע ברכב המנוח, השיב: "**יכול להיות שפגע שמעתי בום של הזכוכית שנשברה וגם הבום של הפח**", עמ' 8

[32] זכ"ד מיום 3.6.21 מסומן 802

[33] סעיפים 15(19)(1)-(22); זכ"ד 807; זכ"ד 804

[34] זכ"ד מיום 6.6.21 מסומן 789 סעיף 17; הודעה מיום 8.6.21 ומיום 15.6.21, עמ' 3

[35] דו"ח צפייה מיום 16.6.21 של החוקרת לי עבדי

[36] דו"ח מיצוי טל"ס, מסומן מסמך 846, שיחה סמוכה לזמן האירוע (22:30), משעה 22:32 לא נענתה, הודעתו מיום 14.6.21, עמ' 3,4, עמ' 9 ש' 223

חבריו, רב המשיבים האחרים אישרו שהשליך אבן על רכב המנוח. מעשיו לאחר הפגיעה, הליכתו מהמקום כשהוא מבחין ברכב המנוח סוטה לכיוון המדרכה שלצד האולם, הסתרת פניו ומניעתו מהאחרים שנכחו במקום לגשת למנוח, בצירוף חלקו בתכנית להעלמת מצלמות האולם, מקימים תשתית ראייתית לכאורית מוצקה להוכחת אשמתו בגרימת מותו של המנוח.

26. **<u>משיב 4</u>**- המשיב נחקר בחקירת שב"כ (מיום 5.6.21) וחקירת משטרה (מיום 7.6.21) כשהוא מנוע מפגש, לאחר שהוסרה המניעה, נועץ עם בא כוחו ונחקר שתי חקירות נוספות (מיום 9.6.21, 15.6.21). בחקירתו מיום 7.6.21 אישר שביחד עם משיבים נוספים יידה אבנים לעבר 15-20 כלי רכב חולפים, כרבע שעה לאחר שהפורעים היהודים עזבו את המקום. את האבנים נטלו מהאדניות הצמודות לרחבת אולם האירועים. עוד מודה ,שיום למחרת, יידה אבנים לעבר יהודים באזור המסגד בעיר.[37] המשיב קושר עצמו להשלכת האבנים לעבר רכב המנוח, מזהה את הרכב ("**רכב מסחרי לבן של עבודה, היה לו סולם על הגג**" שם, סע' 46,61,63-54) ומודה שיידה לעברו שתי אבנים במרחק של כארבעה מטרים,[38] מאשר שהבחין שהחלון שליד הנהג נופץ ואפשר שבעקבות מעשיו ושהרכב נפגע במספר מקומות.[39] המשיב חזר על הדברים גם בחקירתו מיום 7.6.21:

ש"ש: **מי זרק אבנים על הרכב הזה?**

ת: **אני, וואליד ויוסף קדאים**

ש: **איפה פגעתם ברכב?**

ת: **אני יוסף וואליד קדאים פגענו ברכב הזה, אני לא זוכר בדיוק באיזה חלק של הרכב פגענו, אבל איך שהאוטו נעצר ראיתי את החלון של הנהג שבור**

ש: **שמעת רעש של זכוכית מתנפצות?**

ת: **כן**

....

ש: **באיזה גודל היו האבנים שזרקתם?**

ת: **בגודל שני אגרופים של יד אחד על השני**

ש: **כמה אבנים זרק כל אחד מכם על הרכב עם הסולמות בגג?**

[37] זכ"ד מיום 6.6.21 מסומן 785, סעיפים 13,16,47

[38] שם, סעיף 64, 71(1)

[39] שם, סעיף 71(1)(9-7, ראה גם הודעתו מיום 7.6.21, עמ' 9, ש' 219

ת: **אני זרקתי שתי אבנים, יוסף היו לו שלוש אבנים ביד אני חושב שהוא זרק את כל השלוש, וואליד לא יודע כמה אבנים הוא זרק" (עמ' 6)**

...

ש: **באיזה מרחק עמדתם מהרכב הלבן עם הסולמות בגג כשזרקתם עליו את האבנים?**

ת: **משהו כמו 4 מטרים**" (שם, עמ' 7-6)

לאחר הפגיעה ברכב המנוח המשיכו להשליך אבנים על רכבים שעברו במקום (שם, עמ' 7), המשיב מאשר כי מטרת יידוי האבנים הייתה לנקום ביהודים שתקפו אותם קודם, השליך אבנים רק לעבר יהודים ומודע לכך שזריקת אבן לעבר רכב נוסע עלולה לגרום למותו של אדם (עמ' 8) המשיב הביע צער על מעשיו "**זאת הייתה טעות שעשינו את זה, אנחנו אשמים. אני מצטער**" (שם, עמ' 8). ב"כ משיב 4, מיקד טענותיו באופן גביית חקירותיו ע"י שב"כ וטען שהודאתו נכפתה עליו בלחץ חוקריו אלא שכאמור המשיב מסר דברים דומים גם בחקירתו במשטרה, בחקירה נוספת מיום 9.6.21, לאחר שנועץ עם עו"ד, מזהה עצמו מרים אבנים (עמ' 9) ומיידה על רכב המנוח (עמ' 10). בחקירתו האחרונה (מיום 15.6.21) בחר למלא פיו מים וטעמיו עמו. המשיב לא טען בחקירותיו כי הודה במיוחס בשל לחץ או אמצעי פסול שהופעל עליו.

27. **משיבים 1,3,7 ו-8 קושרים את המשיב 4 בהודעותיהם ליידוי אבנים לעבר רכב המנוח** ויום למחרת ואירועים נוספים של יידוי אבנים לעבר יהודים. **<u>משיב 1</u>,** זכ"ד מיום 2.6.21, מסומן 757, סע' 10,11,13,14; **<u>משיב 3</u>**, הודעתו מיום 4.6.21, עמ' 4, עמ' 6, זכ"ד מיום 3.6.21 מסומן 811, ס' 8(3), 23(7), 23(13)), מספר שתפקידו של משיב 4 היה לזהות את זהות הנוסעים ברכב ולאחר מכן יידו יחדיו אבנים, סעיף 23(10); **<u>משיב 7</u>,** זכ"ד מיום 6.6.21 מסומן 790, סעיף 57, זכ"ד מאותו תאריך, מסומן 789, סעיף 17, הודעתו מיום 7.6.21, עמ' 8-6, משיבים 1,2 -4 זרקו אבנים לעבר המנוח, היו "**קרובים מאד**" ופגעו בשמשה הקדמית ובחלון הנהג, הודעתו מיום 8.6.21; **<u>משיב 8</u>,** הבחין במשיב עם המשיבים אחרים משליכים אבנים על יהודים, כשחזר מביתו לאולם עם משיב 1 הבחין במשיבים 2,4 ו-7 משליכים אבנים לעבר כלי רכב.[40]

28. תמיכות ראייתיות נוספות נמצא **בשחזור שביצע משיב 4** (דיסק 451) במהלכו חוזר ומתאר את השתלשלות האירועים ואת חלקו. המשיב מאשר שהשליך אבנים על רכב המנוח ביחד עם משיבים 1 ו-2 שפגעו בחלון הנהג. **המשיב נקלט במצלמות אולם האירועים, לפני, במהלך ולאחר האירוע** (דו"ח צפייה מסומן 202). המשיב לובש חולצת T קצרה שחורה עם

[40] הודעתו מיום 6.6.21, עמ' 3; זכ"ד מיום 25.5.21 מסומן 823, סעיפים 66,68 (4-1); זכ"ד מיום 4.6.21 מסומן 820 סעיף 64(3), הודעתו מיום 26.5.21, עמ' 5;

כיתוב בצבע לבן, ג'ינס כחול, כפכפי אצבע [41]. בשעה 22:19 בערך נצפה ברחבת אולם האירועים. בשעה 22:30 בערך נראה מגיע מכוון האולם החוצה לאזור הפגיעה ברכב מנוח, מרים אבנים מהמדרכה ומסתובב במקום הלוך ושוב. כעולה מדו"ח הצפייה, בנקודת זמן זו, זמן הפגיעה במנוח, 22:35, נראה מיידה אבנים לעבר המכוניות העוברות בכביש ורץ לכיוון אזור הפגיעה ברכב המנוח, שם נשאר זמן מה אך לא ניתן להבחין בו מיידה אבנים. המשיב נראה שוב במצלמות לאחר הפגיעה ברכב המנוח, ובהמשך ממשיך להשליך אבנים לעבר מכוניות נוספות.

29. **<u>משיב 4-סיכום ביניים,</u>** המשיב הודה בכך שיידה אבנים לעבר רכב המנוח ושחזר את מעשיו, גרסאות שותפיו מסבכות אותו, כשעולה מהם שעמד סמוך מאד לרכב המנוח וביחד עם משיבים 1,2 פגע בשמשת רכב הנהג, המשיב אינו שולל זאת. הראיות שנאספו כנגדו ממקמות אותו לכאורה בקבוצת מיידי האבנים שככל הנראה השליכה את האבן הקטלנית שפגעה בראשו של המנוח. טענת ההגנה, כי הודאתו נגבתה ממנו באמצעים פסולים ושהיה נתון תחת תנאים קשים, אין לה, בשלב זה, על מה לסמוך, זו גם אינה גרסתו. ב"כ המשיב הפנה בטיעוניו ליומני שב"ס המתעדים את כניסות ויציאות המשיבים מבית המעצר לצרכי חקירות אך לא הצביע על נתונים ספציפיים שתומכים בטענותיו. עיינתי ביומנים השונים,[42] על פניו, לא מצאתי בנתונים המפורטים שם, חריגה משגרת התנהלות מול עצורים.

30. **<u>משיב 7-</u>** המשיב נחקר לראשונה בחקירת שב"כ ביום 5.6.21 וכן בארבע חקירות משטרה. בשתי חקירותיו הראשונות (מיום 7.6.21 ו-8.6.21) היה מנוע, מכח החלטה שיפוטית, מלהפגש עם בא כוחו, בשתי חקירות נוספות (9.6.21 ו-15.6.21) הוסרה המניעה. במסגרת חקירותיו הראשונות, מסר המשיב גרסה מפורטת והודה שיידה אבנים לעבר כלי רכב בזירת האירוע, וביניהם רכב המנוח.[43] המשיב המשיך וסיפר בחקירתו, כי עמד בסמוך למכון שטיפה, רכב המנוח עבר את מחסום האש, נרגם באבנים ונעצר ליד הכניסה לאולם, שמע שאמרו שהנהג נפגע ואת השיחות עם מוחמד בנוגע לניתוק המצלמות.[44] המשיב הודה שיידה אבן על רכב המנוח בגודל של כ-5 ס"מ, לאחר ששמשתו נופצה, לדבריו פגע בדלתו האחורית. הבחין שהרכב נסע בנסיעה איטית עד שנעצר ליד שער האולם ושמע צעקות שלא

[41] המשיב מזהה את עצמו וזוהה ע"י אחרים;

[42] יומני כניסה" מסומנים 678א',678ב',678ג', המתעדים רשימה ארוכה של פעולות במהלך המעצר, כגון זמן מקלחת או תפריט ארוחות, ב"כ המשיב לא הפנה לפעולה קונקרטית.

[43] זכ"ד מיום 6.6.21 מסומן 790, סעיף 56

[44] שם, סע' 7-2

להשליך עליו אבנים כי הנהג נפצע,[45] עוד לדבריו, סלים חסונה יצא מהאולם לכיוון הרכב וניגש לנהג, הם שוחחו זמן קצר ולאחר מכן הרכב המשיך בנסיעה,[46] סלים אמר לו שנהג הרכב נפצע, כשהרכב כבר נסע מהמקום.[47]

31. דברים דומים מסר בשתי חקירותיו הראשונות במשטרה. בהודעתו מיום 7.6.21 פירט באשר לרקע למעשיו. המשיב סיפר שלמקום הגיעו 5-7 יהודים רכובים על אופנועים שניסו לתקוף וגרמו נזק למכוניות במקום, וביניהן, לרכבו. המשיב וחבריו השליכו בתגובה חפצים שונים, כיסאות ואבנים על הפורעים ואלו עזבו את המקום. בשוך המהומה, נסע לביתו שנמצא ברח' הלן קלר וכשחזר הבחין במשיבים 1,2,4 ובמוחמד מיידים אבנים לעבר רכבים, משיבים 1,2 ו-4 יידו אבנים לעבר רכב המנוח, הבחין שהחלון השמאלי וחלון הנהג נופצו (שם, עמ' 8-6). בחקירתו מיום למחרת, 8.6.21, הוסיף את הדברים הבאים:

ש: **אני רוצה להציג לך מסמך מסומן צ.ג. 1 וצ.ג. 2** (תמונה של רכב המנוח מ.ג.) **מתאריך 8.6.21 תספר לי על מה שאתה רואה?**

ת: **זה אוטו פולקסווגן, זה האוטו שהגיע מכיוון אבו לבן, היה שם אש בכביש מכיוון אייביס ברחוב המסגר ונסע לכיוון הלן קלר, הוא בא לעבור את האש וזרקו עליו אבנים, וואליד, יוסף, איאד מראחללה** (הכוונה למשיבים 1,2 ו-4 מ.ג)**ועוד אחד שעובד בשטיפה שאני לא מכיר את השם שלו, הם זרקו אבנים בגודל כף יד לערך, הם זרקו מהאזור של השטיפה, על הכביש, הוא נסע וחטף מהם וסטה לכיוון שמאל בכביש לכיוון האולם, עצר, ואז אני, מחמד חסונה, וכרים בהלול** (משיבים 7,8 ו-3 מ.ג)**, היינו בגבול שבין השטיפה לאולם, כולנו זרקנו אבנים על הרכב הזה, אני זרקתי אבן בגודל קטנה מכף יד, בערך בגודל של 5 סנטימטר, יותר גדולה מאבן חצץ רגילה. אני פגעתי בקצה של הרכב השמאלי מאחור, מסמן לך במסמך צ.ג. 2.**

ש: **האם ראית את כל האנשים האלו זורקים על הרכב?**

ת: כן

ש: **האם ראית איפה האחרים פגעו?**

ת: פגעו בשמשה הקדמית, בחלון של הנהג, וגם מאחורי הנהג בצד, מסמן לך במסמך

ש: **ראית אם החלונות התנפצו?**

[45] שם, סע' 17(19-22)
[46] שם, ס' 17(23-24)
[47] שם, ס' 17(28)

ת: כן הם נשברו, מה שסימנתי לך נשבר

ש: מאיזה מרחק זרקו ואליד יוסף ואיאד שהיו באזור השטיפה?

ת: 4,5 מטר

ש: ובאיזה מרחק אתה כרים ומחמד הייתם?

ת: אנחנו היינו בערך 10 מטר מהרכב..." (עמ' 3-2)

המשיב הוסיף וטען כי היה במקום הלא נכון ובזמן הלא נכון, "**דקה של טמטום ודקה ללא מחשבה, זה היה ללא כוונות, ועובדה שאחרי זה הגנתי על בחור יהודי שחזר מהעבודה ואני הגנתי עליו. אני בעצם נסחפתי עם כולם, בגלל שהיהודים זרקו עלינו אנחנו רצינו להרתיע אותם ובעצם להגיד להם "אתם לא עוברים פה""** (עמ' 4).

32. בחקירותיו המאוחרות יותר, לאחר שנועץ עם עו"ד, שינה את גרסתו. לדבריו לא ראה את רכב המנוח ולא יידה לעברו אבנים. המשיב טען שבחקירותיו הראשונות "**לחצו עלי כי אני בלי תרופות כמה ימים, ובגלל זה אתה יודע מה קורה בגוף, ואז כל מה שאומרים לו הוא עושה כמו רובוט. ועשית את זה לא מתוך כוונה לשקר, אלא מתוך לחץ של פחדים וכאבים ואני סובל מריסוק חוליות**" (חקירה מיום 9.6.21) בהמשך החקירה, לאחר שעומת עם סרטון המתעד חלק מהאירוע,[48] חזר בו והודה שהשליך אבנים לעבר כלי רכב, זיהה את רכב המנוח ואישר שיידה לעברו אבן קטנה שלא פגעה בצדו הקדמי (חקירה מיום 9.6.21, עמ' 8).

33. שותפיו, משיבים 1-4 ומוחמד, הפלילו אותו במעורבות במעשים, חלקם הגדירו אותו כמי שעמד מאחורי ההחלטה ליידות אבנים לעבר רכבים, הגורם שהלהיט את הרוחות ושלהב את המשיבים האחרים. המשיב, יליד 1970, המבוגר בחבורה שרב חבריה צעירים. משיבים 1-3 מאשרים שיידה אבנים לעבר כלי רכב, וביניהם רכב המנוח.[49]

34. לדברי משיב 3, משיב 7 עמד מאחורי ההחלטה ליידות אבנים:

"ש: **מה עשיתם אחרי שהקרב הסתיים והיהודים עזבו את המקום?**

ת: **יצאנו מחוץ לאולם אל הכביש, והיו שם 3 רכבים חונים, אחד של מוחמד חסונה BMW אקס 5 בצבע שחור, השני של סלים חסונה רכב מסוג מאזדה 3 בצבע אפור, השלישי היה של חאלד חסונה אח של סלים מסוג פולקסוואגן פאסאט בצבע לבן. ואז**

[48] סרטון 7 מצלמה 1 ממצלמות האבטחה של אולם האירועים

[49] הודעה מיום 27.5.21, עמ' 4;הודעה מיום 3.6.21, עמ' 6-4; זכ"ד מיום 24.5.21 מסומן 762, סע' 11-10, זכ"ד מיום 26.5.21 מסומן 758, סע' 9-7, 13-12, זכ"ד מיום 3.6.21 מסומן 753, סע' 22; משיב 2 זכ"ד מיום 31.5.21 מסומן 778, סעיף 46(18), זכ"ד מיום 1.6.21 מסומן 777, סעיף 50 (21)); משיב 3, זכ"ד מיום 3.6.21 מסומן 811 סע' 8(4), 23(7) ו-23(13)

מוחמד, **סלים וחאלד** (המשיב 7 מ.ג.) **התעצבנו שהיהודים הרסו להם את הרכבים, ואז מוחמד אמר שהוא רוצה לקחת את הרכב שלו הביתה ויצא יחד עם יוסף קדאים** (המשיב 1 מ.ג), **חאלד** (המשיב 7 מ.ג.) **אמר שבגלל שהרסו לו את הרכב הוא רוצה לזרוק אבנים על רכבים שעוברים בכביש**.. "

ש: **ומה היה אחר כך?**

ת: **אחרי כמה דקות חזרו מוחמד ויוסף** (משיב 1 מ.ג.), **התחלנו לדבר על מה שקרה, אני סלים חסונה, חאלד חסונה, מוחמד חסונה, יוסף קדאים ואחיו וליד וגם איאד מראחלה** (משיבים 1,2, 7 ו-4 מ.ג.), **דיברנו על הבלאגן שקרה מה שעשו לנו היהודים ואז חאלד חזר להגיד את המשפט שלו שהוא רוצה להרוס את הרכבים שעוברים ולזרוק עליהם אבנים וככה זה התחיל. ואז התחלנו לזרוק אבנים על הרכבים שעוברים**".

משיב 7 אמר שהיהודים הרסו את רכבו והוא רוצה לזרוק אבנים על רכבים שעוברים בכביש ו"ככה זה התחיל",[50] "**המשיב התעצבן על כך שהיהודים ניפצו לו את השמשות, ואמר שעכשיו רוצה להרוס ולזרוק אבנים על כל רכב יהודי שיעבור** ועודד את האחרים "**תזרקו תזרקו**".[51] מוחמד מאשר שמשיב 7 ביחד עם המשיבים האחרים יידו אבנים ושביקש ממנו לנתק את המצלמות.[52]

35. **משיב 7- סיכום ביניים,** גם בעניינו של **משיב 7** ראיות טובות המבוססות על הודאותיו המפורטות והפללתו ע"י חלק משותפיו הממקמים אותו בזירת האירוע וכשותף ליידוי אבנים לעבר רכב המנוח, ספק אם גרסתו לפיה החל ליידות אבנים על הרכב לאחר ששמשותיו כבר נופצו ע"י אחרים, מתיישבת עם תיעוד האירוע. מהסרטונים השונים עולה שיידוי האבנים לעבר הרכב נמשך זמן קצר ביותר, ולאחר שהרכב נפגע והמנוח המשיך בנסיעה, לא ניתן להבחין ביידוי נוסף של אבנים, גרסתו תבחן לעומק במסגרת התיק העיקרי. המשיבים 3,4 ומוחמד ממקמים אותו בלב המעגל הפנימי של מבצעי העבירה, כהוגה הרעיון ומי שדרבן את בני החבורה האחרים לפעולה. טענת בא כוחו, שלא השתתף כלל ביידוי אבנים בזירת האירוע נסתרת ע"י הראיות בתיק ואף אינה מתיישבת עם גרסתו בחקירותיו האחרונות. אמנם המשיב חזר בו מהודאתו וטען שהודה מתוך לחץ שהופעל עליו אך בהמשך החקירה שב ומוסר בגרסה "רזה" יותר כי השתתף במעשים המיוחסים לו.

---

[50] הודעת המשיב 3 מיום 4.6.21 עמ' 4

[51] זכ"ד מיום 3.6.21 מסומן 811 (ס' 23(3)) **וסע'** 23 (9)), ראו גם אמרות משיב 4, זכ"ד מיום 6.6.21 מסומן 785 כי משיבים 1,7 ו-8 אמרו שצריך לנקום ביהודים

[52] הודעתו מיום 6.6.21, עמ' 3 ; זכ"ד מיום 4.6.21, מסומן 820 סע' 34 וסע' 64(3)-(5)

באשר לטענתו, כי הודה בחקירותיו הראשונות מאחר שלא קיבל תרופות וחש ברע, אין בידי, לקבל, בשלב זה, את הטענה. המשיב נשאל על מצבו הבריאותי ונבדק ע"י רופא.[53]

<u>הודאות המשיבים אינן עומדות לבדן, אליהן מצטרפות ראיות אובייקטיביות רבות המחזקות את הודאות המשיבים ומתיישבות עם גרסתם:</u>

36. **<u>שחזור מסלול נסיעת המנוח</u>** – המנוח נסע בליל האירוע בתום יום עבודה בחזרה לביתו ברחוב התלמים 7, שכונת גני אביב, סמוך לעיר לוד. המנוח נסע ברכב מסוג פולקסווגן קאדי, המדובר ברכב מסחרי לבן שעל גגו הותקן סולם (ראו אלבום תמונות), חזותו הבולטת מקלה על איתורו בסרטוני האבטחה השונים. צוות החקירה נעזר בנתוני מערכת פוינטר, סרטוני אבטחה ומצלמות נוספות בתוואי נסיעת המנוח והצליח לשחזר במדויק את דרכו מהמקטע הקודם לאזור אולם האירועים ועד שהגיע לחניית ביתו. אסתייע בנתוני מערכת הפוינטר (לא הייתה מחלוקת שמדובר בנתוני אמת) לצורך קביעות זמן, מקום ומהירות:

א. רכבו של המנוח נראה לראשונה באזור התעשייה הצפוני של העיר לוד, נוסע מאזור משרדי יחידת להב 433 ברחוב המסגר. בסרט אבטחה ממצלמת שער כניסה לחניון של חברת AVIS, בסמוך (כ-100 מ' משער הכניסה לחניון) ניתן להבחין ברכב שהוצת בצד הדרך ולצדו מספר אנשים (ראו דו"ח צפייה של רס"ר גיל פוקס מיום 27.5.21). בפרק זמן זה, לאחר שהבחין במכשול האש, מתקשר המנוח למוקד 100 ומדווח על התגודדות אנשים ברחוב המסגר (שיחת המנוח למוקד 100 <u>בשעה 22:30:37</u> דו"ח מיצוי חדירה נייד המנוח, מסומן 112). בשיחה אינו מדווח על ניסיון פגיעה בו ונשמע רגוע ועניני. בסרטון ניתן לראות שנוסע במהירות סבירה ועוקף את מכשול האש בקלות, שמשות הרכב תקינות.[54]

ב. המנוח ממשיך בנסיעה רגילה כ-500 מטר לכיוון אזור אולמי חסונה שהוא זירת האירוע, בשלב זה נתקל במחסום אש ובאיסכורית, חתיכה ארוכה של פח מגלוון

[53] זכ"ד מיום 6.6.21 מסומן 791, המשיב מוסר שנוטל תרופה לשיכוך כאבים להקלה על כאבי גב, נבדק ע"י רופא, כששב אמר שמוכן להתקדם בחקירה (סע' 23-20); זכ"ד מיום 6.6.21 מסומן 790 , מסר שחש כאבים בחזהו וידו רדומה, נלקח לבדיקת רופא וקיבל תרופה (סע' 43-40), זכ"ד מיום 6.6.21 מסומן 789, בפתח החקירה נשאל לשלומו ומשיב כי מרגיש טוב (סע' 1)

[54] השמשה האחורית נראית בבירור בסרטון, ראו גם סרטון מצלמת עירייה ליד חברת AVIS ודו"ח צפייה: מוקדי אש, שנערך ע"י השוטרת לי עבדי, מיום 16.6.21;

שהונחה על הכביש במטרה להאט את מהירות נסיעתם של הרכבים העוברים.[55] הרכב ממשיך בנסיעה איטית לכיוון האולם (מהירות 2 קמ"ש בשעה 22:33:49) ונקלט בסרטוני מצלמות האולם. זו נקודת הזמן הקריטית, שבה נטען כי הרכב נפגע מיידוי אבנים. סרטוני מצלמות האולם אינם מתעדים את האירוע במלואו אך ניתן להבחין ברכב המנוח נוסע בנסיעה איטית מספר מטרים תוך סטייה שמאלה עד כדי עצירה ליד אולם האירועים.[56]

ג. כעבור כדקה, המנוח מתחיל בנסיעה איטית לשטח עפר בצד השני של הכביש, שם עוצר **למשך יותר מארבע דקות** (22:36:37, מד מהירות 0 קמ"ש). הרכב נראה היטב במצלמות האולם, באזור הכביש ניתן להבחין במספר דמויות, מיקומו הבולט של הרכב מתיישב עם גרסאות המשיבים, לפיו הבחינו ברכב שעצר והבינו שהנהג נפגע. רב זמן העצירה אור פנסי הבלמים מואר. אף לא אחד מהנוכחים במקום ניגש לאזור הרכב. מהעובדה שהמנוח לא מנסה להתקשר למוקד 100 או למשפחתו, כפי שעשה כשתי דקות קודם לכן, כשמדובר היה באירוע קל יותר ולא מסוכן, ניתן ללמוד על מצבו הקשה. במהלך זמן עצירתו, חולף על פניו מר אולג איבחיב, המתלונן באישום השני, בהמשך מצליח המנוח להשתלב בנתיב הנסיעה וממשיך בנסיעה איטית מאד לכיוון אולמי "שמיים פתוחים".

ד. מצפייה בסרטון ממצלמת אולם "שמיים פתוחים" ניתן להבחין בהתגודדות של אנשים ודבר מה שהוצת אך לא ביידוי אבנים (דו"ח צפייה מצלמות אבטחה אולמי "שמיים פתוחים" מיום 1.6.21 נערך ע"י רס"ר גיל פוקס). רכב המנוח ממשיך לצמת הרחובות מיכה רייסר והלן קלר, במצלמות עירייה הממוקמות בצמת, נראה פונה לרחוב הלן קלר (22:40 מהירות 11 קמ"ש), ניתן להבחין שחלון שמשת הרכב האחורית מנופץ. בהמשך הדרך, נקלט שוב ברכב במצלמת עירייה בכיכר לובלין בשכונת גני אביב ובמצלמת חנות ברחוב התלמים סמוך לבית מס' 11, הרכב ממשיך לנסוע במהירות איטית, לא נראים בסרטונים מוקדי יידוי אבנים נוספים עד לעצירתו בחניון ביתו ברחוב התלמים 7. בסרטוני מצלמת החניון, ניתן לראות שהמנוח מתקשה לחנות את הרכב עקב

[55] סרטון מצלמת הדרך ברכבו של אולג-דו"ח צפייה מסומן 200 ; הודעת אולג איבחיב מיום 1.6.21 ; המשיבים 6 ו-8 הודו כי קבוצת אנשים עמדה בסמוך לנקודת החסימה, וצעקו לעברם לגבי כל רכב שעבר האם הנהג יהודי או ערבי, וכך הקבוצה הבאה ידעה על איזה רכב ליידות אבנים, ראו זכ"ד שב"כ המשיב 6 מיום 9.6.21, מסומן 796, ס' 12(13), וזכ"ד שב"כ המשיב 8 מיום 4.6.21, מסומן 820, ס' 64(11,13))

[56] סרטון מצלמה 3, שניים ניגשים לעברו, משיב 3 הולך לצדו, מסתיר את פניו ומסמן לשניים סימן של "שקט"

פציעתו הקשה ומתנגש במספר מכוניות עד שנעצר ומתמוטט (זמן הגעה פוינטר 22:45:57, דו"ח צפייה גיל פוקס 27.5.21).

37. חשיבות ראייתית רבה מצאתי בעדותו של אולג הנהג ובעיקר בתיעוד האירועים במצלמת הדרך ברכבו. אולג איבחיב הגיע ברכבו לזירת האירוע זמן קצר לאחר המנוח וספג גם הוא מטר אבנים לעבר רכבו. תיעוד האירועים בסמוך לאולם ממחיש היטב את הסכנות שארבו לו, ודקות מספר קודם לכן, למנוח בזירת האירוע. בהודעתו (מיום 1.6.21) מספר שבאזור אולם האירועים הבחין במדורות ובפח מתכת שמונח על הכביש שאילצו להאט. בעת שחלף באזור האולם, שעה 22:35, שמע חמש פגיעות של אבנים ברכבו והבחין באדם לבוש חולצה לבנה שמשליך לעברו אבנים (זוהה כמשיב 1), ולכל הפחות בחמישה אנשים נוספים, לכן הגביר את מהירותו ונמלט מהמקום. בסרטון מצלמת הדרך מרכבו נראה משיב 1 מיידה מטווח אפס ובעוצמה רבה אבן גדולה לכיוון השמשה הקדמית של הרכב, מדובר בדקה-שתיים, לאחר שהושלכו אבנים לעבר המנוח, רכבו נראה במצלמה עוצר בצד הדרך, אורות בלם הרכב לחוצים (זמן פגיעה במנוח **22:33**, המנוח עוצר בסמוך **עד 22:36**, זמן פגיעה באולג: **22:35**). ב"כ משיב 3 הפנה בטיעוניו, לאירוע נוסף שנקלט במצלמה, המוכיח, לטענתו, את קיומה של זירת השלכת אבנים נוספת בהמשך הדרך, שאפשר שבה נפגע המנוח. שבתי וצפיתי בסרטון, ואין בידי לקבל טענה זו. ממש בסמוך לאולם, ניתן להבחין בשני אנשים בבגדים כהים שמיידים עוד אבנים לעבר הרכב (דו"ח צפייה מיום 1.6.21). בשלב זה כזכור, רכבו של המנוח במצב עצירה. מבלי לקבוע מסמרות בדבר, יכול שמדובר בבני אותה חבורה.[57] הדברים יתבררו במסגרת התיק העיקרי. בהמשך הסרטון, לא ניתן לאתר זירות יידוי אבנים נוספות (אזור אולמי "שמים פתוחים" וצמת רחוב הלן קלר).

38. **מעדותו של ע"ת 59 עלי אל עוקבי,** נהג שעבר עם רכבו בזירת האירועים בשעה **22:20**, עולה שניצל בנס רק בזכות מוצאו הערבי. **על שחווה מספר בהודעתו** (מיום 9.6.21)**:**

> **"זה היה ממש ליד אולמי חסונה, על רחוב המסגר, ממש לפני האולם היה על הכביש גם איזכורית שעברתי עליה שמישהו שם שמה. הם עמדו ממש 4-5 מטר אחרי המכשול בכביש כדי לזהות כל רכב שעובר ומי בפני ואז לזרוק עליו אבנים... הם זיהו שאני ערבי אז לא זרקו.... הם שמעו את הצעקות שלי בערבית והם הפסיקו לזרוק. הידיים שלהם היו כבר באוויר מנופפים לזריקה**

[57] הדברים מתיישבים עם הודעת משיב 3 מיום 25.5.21, לפיה שלוש קבוצות עמדו בעמדות שונות לאורך רחוב המסגר בסמוך לאולם האירועים (עמ' 5), ראו גם הודעות משיב 5 מיום 28.5.21 בעמ' 5-4, והמשיב 6 מיום 10.6.21 בעמ' 3

ואז הפסיקו... ישר התקשרתי ל100 ידעתי שיהיה פה אסון, מי שמקבל אבן כזו הולך קפוט (עמ' 2)

...

זה ממש סודר כדי שזה יהווה מכשול, להאט את הרכבים ואז שיעברו אחד אחד כדי לזהות את מי שיושב בתוך הרכב. אני בטוח בזה. אני אומר לך, שמו את זה בחוכמה. כמו מחסום משטרתי. גם שמו שם את הדברים כדי שמי שעולה על הפח גם יתן להם אזהרה שמישהו מגיע ואפשר לזהות אותו. הם חיכו לזה"(עמ' 3)

את האבנים שנזרקו, מתאר "**בגודל של לא פחות מ 14-12 ס"מ ממש חצי לבנה כמו של משתלבת שבולטת לך מהיד, זה לא משהו קטן** (שם, עמ' 2). תיאור דומה מוסר גם ע"ת 58 יעקב משה בנאדוה (הודעה מיום 9.6.21) נהג נוסף שנסע ברחוב המסגר ויודו לעברו שתי אבנים בגודל "**שני אגרופים וחצי**" (עמ' 1).

39. **<u>ניתן לסכם מהראיות שפורטו עד כה</u>** כי המשיבים מוסרים בחקירותיהם, תיאור מפורט של התרחשות האירועים, גרסאות המשיבים 3,4, ו-7 תואמות זו את זו ולאמרות מסבכות של המשיבים הנוספים הקושרים אותם לפגיעה במנוח. לא מצאתי בסיס לטענות כי ההודאות נגבו ממי מהמשיבים תוך הפעלת אמצעי פסול. הראיות האובייקטיביות, ראיות שחזור נסיעת המנוח ותיעוד נסיעתו של אולג מחזקות אף הן את הודאות המשיבים ומתיישבות היטב עם גרסאותיהם. נתוני מערכת פוינטר והסרטונים השונים ממקמים את זירת האירוע בסמוך לאולם האירועים ושוללים אפשרות לזירה נוספת שבה נפגע המנוח עד שהגיע לביתו. רכבו של המנוח מתועד במצב תקין טרם הגיעו לזירת האירוע ומנופץ לאחר שעזב את הזירה. תיעוד מחסום האש במצלמת רכבו של אולג, מתיישב עם תיאור המשיבים, כך גם עצירת רכב המנוח בצד הדרך (ארבע דקות שנדמות כנצח כשאף לא אחד מהנוכחים במקום ניגש לעזרתו). יידוי האבנים על רכבו של אולג ע"י משיב 1 ואחרים משלים את שחסר בסרטוני תיעוד הפגיעה במנוח וממחיש את סכנת המוות שארבה לרכבים שחלפו במקום. המיידים עמדו בסמוך לכלי הרכב וניצלו את נסיעתם האיטית ליידוי אבנים לעברם. האבנים הושלכו בעוצמה רבה גם לכיוון שמשות הרכב וחלקו הקדמי מתוך מטרה לפגוע ביושביו.

40. המאשימה מייחסת למשיבים את עבירת הרצח מכח דיני השותפות. בהתאם <u>לסעיף 29(ב)</u> <u>לחוק העונשין</u>, "**המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקא מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר**". לשם ביצוע בצוותא של עבירה אין הכרח בהיוועדות מוקדמת או בתכנון מראש בין השותפים למעשה, ודי בשותפות ספונטאנית שנוצרה על אתר לשם השגת מטרה משותפת שבני החבורה מודעים לה.

41. הגם שאין ללמוד מעצם נוכחותם במקום האירוע, הסמוך למקום עבודתם, על מעורבותם בביצוע המעשים, המשיבים לא נקלעו לזירת האירועים במקרה. מהודעותיהם עולה בבירור, שההחלטה ליידות אבנים לעבר רכבים של נהגים יהודים הייתה משותפת, ההצטרפות לחבורת המיידים נעשתה באופן ספונטני וללא תכנון מראש, בסמוך לעזיבת הפורעים היהודים את המקום ולאחר שהתברר שגרמו נזק לרכב ולרכוש. מהראיות עולה שאחרים הקימו, בסמוך לאולם, מחסום אש והונחו על הכביש חתיכות פח במטרה להאט את נסיעת הרכבים, להקל על בדיקת זהות יושבי הרכב, מי ערבי ומי יהודי ולסמן למיידים את רכבו של מי לרגום ולמי להניח לעבור. המשיבים כולם הצטיידו באבנים ויידו בצוותא ובמקביל אבנים לעבר כלי רכב ובהם רכב המנוח. הנסיעה האיטית בזירת האירוע אף אפשרה להם ליידות את האבנים בקרבת כלי הרכב, בדיוק ובעוצמה.

על אחריותו של השותף לאחרים ביידוי חפצים, במקרה זה לעבר שוטרים, אמר השופט מ' חשין, בבש"פ 7171/00 **מדינת ישראל נ. חאמד** פ"ד נד(4), 729 את הדברים הבאים:

> **"המשיב חבר עם צעירים אחרים – ואולי לא רק עם צעירים – אשר התגודדו ברחוב ופרעו סדר ומשטר. השאלה אם האבן או האבנים שידה המשיב בשוטרים פגעה בהם אם לאו, אינה כלל שאלה שלעניין. המשיב התפרע ביחד עם אחרים כאשר הכול יודים במשטרה אבנים ושאר חפצים קשיחים אחרים, ועל המשיב ועל חבריו ייאמר את אשר נאמר במקום אחר: איש את רעהו יעזורו ולאחיו אמר חזק. העזרה ההדדית והעידוד ההדדי שפורעים עוזרים ומעודדים איש את רעהו יש בהם אפקט סינרגטי, והסיכון לשלום הציבור גובר והולך".**

42. המשיבים קושרים את עצמם ללב המעגל המבצע, כשכל אחד מהם תרם תרומה פנימית לבצוע העבירה. המשיבים היו מודעים היטב למעשים שבוצעו ע"י בני החבורה והסכימו למעשים אלו. די בכל אלו כדי לקבוע שהראיות מצביעות לכאורה על נוכחותם בזירת האירוע והשתתפותם בהשלכת האבנים לעבר רכבו של המנוח. אמנם לא ידוע ידו של מי מהם השליכה את האבן הקטלנית אך כולם נטלו חלק בביצוע ישיר של מעשה העבירה, כשהתוצאה הקטלנית שנגרמה יכולה הייתה להיוולד ממעשי כל אחד מהם.

במאמר מוסגר אציין, כי חלק מהמשיבים, לדוגמא משיבים 5-7, סיפרו בהודעותיהם שיידו את האבנים לחלק האחורי של הרכב, משיבים 1-3 קשרו את עצמם לפגיעה בשמשת חלון הנהג, שיכול שדרכה הושלכה האבן הקטלנית שפגעה במנוח. בשלב זה, עדיין לא הובהר האם המשיבים עומדים מאחורי הודאותיהם וממילא אין מקום לבחינה כירורגית. "**המידה המדויקת של מעורבות המשיבים במעשה הרצח תידון ותיקבע ע"י בית המשפט שיידון בתיק העיקרי**" (ראו והשוו: בש"פ 1101/21 **אלעמרני נ' מדינת ישראל** (8.3.2021); בש"פ 6185/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.10.2019). על הקשר הסיבתי בין מעשי המשיבים למותו של מנוח לא חלקה ההגנה.

43. המבקשת מייחסת למשיבים את גרימת מותו של המנוח ביסוד נפשי של אדישות לפי סעיף 301א(א) לחוק העונשין. מהתמונה הראייתית ונסיבות מעשי המשיבים ניתן לקבוע, כי קיים סיכוי סביר להרשעת המשיבים ביסוד הנפשי המיוחס להם. מהודעות כלל המשיבים עולות אמירות ברורות בדבר מודעותם לסיכון הרב ביידוי אבנים כלפי מכוניות נוסעות ולאפשרות התוצאה הקטלנית. כך למשל אישר משיב 1 כי יידוי אבנים לעבר מכוניות עלול לגרום לתאונת דרכים, פציעה ואפילו מוות;[58] משיב 2 הודה שמבין שאבן שפוגעת בראשו של אדם עלולה לגרום למותו, ושאבן שפוגעת בראשו של נהג עלולה להוביל לאובדן שליטה ותאונה;[59] משיב 3 אישר, שיידוי אבנים על נהג רכב עלול לגרום לפציעתו או למותו;[60] משיב 4 אישר, שיודע שזריקת אבן על רכב נוסע עלולה להביא למותו של אדם וכיו"ב.[61]

44. נסיבות יידוי האבנים לעבר רכב המנוח ע"י מספר מיידים, בקרבת הרכב הנוסע, בעוצמה, לעבר שמשות הרכב ובאמצעות אבנים גדולות (בגודל "עכבר מחשב", "ביצה" "גליל נייר טואלט") מתיישבות יותר עם האפשרות שהמשיבים היו שווי נפש לאפשרות מותו של המנוח ופחות עם יסוד נפשי של רשלנות או קלות דעת, שעניינו במי שנטל סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות מתוך תקווה להצליח למנוע אותו (סעיף (א)(2)(ב) לחוק, ע"פ 55/20 **רושרוש נ' מדינת ישראל** מיום 19.7.20; ע"פ 1888/19 **גרייב נ' מדינת ישראל**, 05.04.20) **זאת הן ביחס לנסיבות המעשה והן ביחס להתנהלותם לאחריו**.

45. **בהתנהלות המשיבים לאחר הפגיעה במנוח וברכבו יש כדי לחזק, לכאורה, את יחסם האדיש לאפשרות מותו**. כזכור, לאחר שהמנוח נפגע נאלץ לעצור את רכבו בצד הדרך סמוך

[58] זכ"ד מיום 25.5.21, מסומן 762, ס' 38;
[59] זכ"ד מיום 31.5.21, מסומן 778, ס' 46(36)(37));
[60] זכ"ד מיום 3.6.21, מסומן 811, ס' 23(25);
[61] הודעת המשיב 4 מיום 7.6.21, עמ' 8.

לאולם, למשך מספר דקות. המשיבים היו מודעים לנסיבות עצירתו ולאפשרות שנפגע.[62] כך למשל הפליל המשיב 3 את משיב 1, שידע שנהג הרכב נפצע לאחר שזרק לעברו אבן גדולה שפגעה בו בעוצמה. משיב 1 סיפר בחקירתו שכל מי שהיה שם דיבר על הפגיעה במנוח, ואף אחד לא הלך לבדוק לשלומו ולסייע לו. כשנשאל מדוע אף אחד מהם לא הלך לעזור לו, השיב: "**לא יודע. אין לי תשובה**";[63] משיב 3 אישר שהרכב נעצר בסבירות גבוהה כיוון שנפגע מאבנים בסמוך לאולם;[64] משיב 4 סיפר שהרכב עצר ועמד כשתי דקות בסמוך לכניסה לאולם, כשהחלון בצד הנהג שבור;[65] משיב 7 סיפר שהרכב נסע לאט עד שנעצר בכניסה לאולם, ואז שמע צעקות לא לזרוק עליו כיוון שנפגע ונפגע.[66] אף לא אחד מהם ניגש למנוח לברר אם נפגע, לא הזעיק משטרה או כוחות הצלה, אדרבא, משיב 3 סימן לשניים אחרים, שהיו בדרכם לכיוון הרכב, שלא להתערב, שלושת המשיבים היו מעורבים בהעלמת DVR מצלמות אולם האירועים, חלק מהמשיבים המשיכו ליידות אבנים על מכוניות נוספות תוך התעלמות מוחלטת ממצבו של המנוח. צודקים ב"כ המשיבים, ובעניין זה מסכימה גם המבקשת, כי אי השלמת הפעולה, העובדה שלא המשיכו ליידות אבנים לעבר המנוח לאחר פציעתו, מעידה שלא הייתה כוונה להמית אך מן העבר השני, המשיבים הפקירו, באטימות לב, את המנוח לאחר הפגיעה בו, "**עזיבת המנוח במצב מסכן חיים בלא להזעיק עזרה עשויה להוביל לסתירת טענה על כך שחפץ למנוע את המוות**" (ע"פ 6501/18 **עלאא דאר עאצי נ' מדינת ישראל** מיום 22.4.20, פסקה 17). המשיבים נמנעו ומנעו מאחרים מלברר מה מצבו ומלהזעיק עזרה ומיקדו מאמציהם בעיקר בהעלמת ראיות שייקשרו אותם למעשה. בכל אלו, יש כדי לחזק, לכאורה, את יחסם האדיש לאפשרות מותו.

46. הסוגיה האחרונה, שנותרה לבירור עלתה ביתר שאת בטיעוני כל המשיבים ונוגעת להאשמתם בעבירת רצח בנסיבות מחמירות של מעשה טרור (סעיף 301א(א)(10) ובמעשה טרור של יידוי אבנים לפי סעיף 332א וסעיף 37 לחוק המאבק בטרור, תשע"ו- 2016. לטענתם, לא מדובר במעשה אידאולוגי מובהק אלא תגובה ישירה למעשי הפורעים היהודים שניסו לפגוע במשיבים וברכושם. מעשה טרור, מוגדר בסעיף 2(א) לחוק, בין היתר, כמעשה שנעשה "**מתוך מניע מדיני, דתי, לאומני או אידאולוגי ובמטרה לעורר פחד או בהלה בציבור**"(ס"ק 2-1). לא ניתן לקבל את הטענה שמעשי המשיבים בוצעו כפעולת תגמול על מעשי הפורעים בהם, ללא קשר למוצאם. התמונה הראייתית ברורה ומלמדת על

[62] זכ"ד 790 סע' 17 (22-19)

[63] זכ"ד מיום 25.5.21, מסומן 812, ס' 7(5); זכ"ד 3.6.21, מסומן 811, ס' 23(19); הודעה מיום 3.6.21, ע4;

[64] זכ"ד מיום 24.5.21, מסומן 813, (ס' 13);

[65] זכ"ד 6.6.21, מסומן 785, ס' 56-54, 61, 63);

[66] זכ"ד מיום 6.6.21, מסומן 789 המשיב 7 (ס' 17(22-19)

משיבים ממוצא ערבי, שחברו יחדיו במטרה ליידות אבנים על מכוניות יהודים חפים מפשע, המשיבים יידו אבנים על רכב המנוח אך ורק בשל היותו יהודי. המשיבים נעזרו באחרים לצורך זיהוי הנהגים היהודים ולא השליכו אבנים על נהגים ממוצא ערבי גם לאחר שהבחינו שנפגע, לא הושיטו לו יד לעזרה וגילו אדישות מקוממת לאפשרות מותו.

47. **הרקע** למעשים משולב, התפרעויות הסדר והמצב המתוח בעקבות מהומות אל אקצה, מותו של מוסא חסונה ומעשי הפורעים היהודים.[67] **עיתויים** קשור בקשר ישיר והדוק למעשה ההתפרעות, זמן קצר לפני לכן, ספק אם היו נוהגים כך, לולא מעשים אלו. הפורעים שברו את דלתות האולם וניפצו את שמשות רכבי המשיבים 7 ומוחמד. סלים חסונה, בעל האולם, התקשר למוקד 100 להזעיק עזרה אך זו לא הגיעה. ההחלטה התקבלה תוך תחושות של כעס על התקיפה שחוו, על אוזלת היד של המשטרה והזלזול בהם "**זאת הייתה שעת עצבים שהיהודים זרקו עלינו והמשטרה לא יכלה לעזור**" (משיב 2, הודעה מיום 2.6.21, עמ' 14). עוד לא התרשמתי שמי מהמשיבים שלפניי אוחז באידיאולוגיה לאומנית וגזענית ולא הוצגו אינדיקציות המצביעות על תמיכה בגופי טרור. כך או אחרת, המעשה בוצע על רקע גזעני ולאומני, פעולת נקם כלפי נהגים תמימים ממוצא יהודי ומתוך מטרה לזרוע פחד ובהלה בקרבם,[68] רובם המשיכו ליידות אבנים גם לאחר הפגיעה במנוח, חלקם השתתפו בהפרות סדר וביידוי אבנים גם בימים נוספים (משיבים 2-1). זו לא העת לאבחן בין המשיבים השונים, משכולם פעלו ממניע דומה. עם זאת, עולה מהודעות המשיבים, שחלקם הביעו חרטה כנה על מעשיהם (משיב 3,7), חלקם סיפוק ושמחה על הנזק שגרמו. לעת זו, די בראיות שהוצגו ביחס למשיבים שלפניי, כדי לשמש בסיס להרשעתם בביצוע עבירת הרצח ממניע לאומני. באשר לחקירת מעשי הפורעים היהודים, בסרטוני האבטחה לא ניתן היה לזהותם, לא מצאתי בחומר הראיות שנעשו פעולות חקירה מאומצות כדי לאתרם.

<u>על יסוד מכלול הראיות שתואר אני קובעת קיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמת המשיבים בעבירות המיוחסות להן.</u>

48. **<u>עילת מעצר-</u>** למשיבים מיוחס ביצוע מעשה רצח על רקע לאומני ממניעים של גזענות כלפי המנוח בשל מוצאו היהודי ויידוי אבנים על רקע גזעני. מטרת מעשיהם הייתה לפגוע באנשים יהודים חפים מפשע, חלקם במעשה הרצח אינו נופל מחלקם של חבריהם,

[67] הודעה משיב 1 3.6.21 מיום, עמ' 9 ; זכ"ד 4.6.21 מסומן 77, ס' 5 ; הודעת המשיב 6 מיום 10.6.21 בעמ' 5 ;

[68] זכ"ד 25.5.21, מסומן 762, ס' 62-61 ; הודעת המשיב 1 מיום 3.6.21 בעמ' 10-5 ; זכ"ד 3.6.21 מסומן 774, ס' 16-15 ; הודעת המשיב 4 מיום 7.6.21, עמ' 8-7 ; זכ"ד 6.6.21, מסומן 789, (ס' 17(26)

התנהלותם לאחר המעשה מלמדת על אטימות לב אדישות מקוממת לאפשרות מותו של המנוח. מעשי המשיבים מקימים עילת מסוכנות בעצימות גבוהה ולכך אוסיף את החשש לשיבוש מהלכי משפט הנובע ממעשיהם (העלמת סרטוני מצלמת האולם).

49. ב"כ המשיבים הפנו לעברם הנקי וגילם הצעיר של משיבים 3 ו-4 ולכך שמשיב 7, איש משפחה מבוגר, שאינו אוחז באידאולוגיה לאומנית אלא ביצע את המעשים המיוחסים לו בלהט הרגע, "**בדקה של טמטום ודקה ללא מחשבה**" (עדותו מיום 8.6.21, עמ' 4), וביקשו להורות על שחרורם. אין מקום לקבל את בקשתם, רק במקרים חריגים ונדירים ניתן להסתפק בחלופת מעצר בעבירת רצח, מסוכנותם גוברת בהינתן הרקע הלאומני-אידיאולוגי לאירוע, וזאת בפרט כאשר האירוע בוצע על רקע מתיחות ביטחונית מיוחדת (ראו בש"פ 7129/15 **מדינת ישראל נ' גפני**, בש"פ 5066/21 **מדינת ישראל נ' חאלף** (23.7.21); בש"פ 4172/21 **זעתרי נ' מדינת ישראל**, 21.6.21) עצם נכונותם ליטול חלק באירוע שנועד לפגוע באדם חף מפשע על רקע גזעני, מלמדת על מסוכנותם הייחודית והגבוהה ועל היעדר מורא מן החוק. "**הדברים אמורים ביתר שאת לנוכח העובדה שהמעשים המיוחסים לעורר נעשו בימים של מתיחות גבוהה במיוחד, שכן" לא דומה נטילת סיכון מסוים במצב רגיעה לנטילת סיכון במצב בו השטח תוסס**" (בש"פ 6825/14 **פקטורוביץ' נ' מדינת ישראל**, פסקה 7 (23.10.2014); בש"פ 8308/14 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פסקה 10 (9.12.2014); **עניין זעתרי**, פסקה 10; בש"פ 6026/21 **מדינת ישראל נ' אלמקייס**, 19.9.2021).

50. **סוף דבר, אני מורה על מעצרם של משיבים 3,4 ו-7 עד תום ההליכים. בהמשך להחלטתי מיום 10.1.22, יוותרו כלל המשיבים במעצר עד תום ההליכים.**

ניתנה והודעה היום ו' אדר א' תשפ"ב, 07/02/2022 במעמד הנוכחים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 54651-06-21 מדינת ישראל נ' אל קדאים(עציר) ואח' **07 פברואר 2022**

מרב גרינברג, שופטת

הוקלד על ידי אורית שטורם